

Landsbygden - Vi ser helheten

Vi ser helheten. Det är så vi kan nå framgång på landsbygden!

Mjölby är en kommun som ligger mycket strategiskt till mitt i södra Sverige. Det ger stora möjligheter till goda kommunikationer, ett välmående näringsliv, ett gott samhälle och ett gott liv. Närheten till storstäderna Linköping, Norrköping och Jönköping har positiv påverkan i regionens och kommunens utveckling.

Samtidigt har Mjölby kommun stora områden som består av landsbygd. Här finns stora värden i form av varierande och unik natur, mångfacetterad turism och ett lugnt boende med stora möjligheter. Detta lockar till sig människor som av olika skäl inte vill befinna sig i stadens hets och trängsel.

När kommunens vision är att fortsätta växa behöver dessutom hela kommunen växa, inte bara i Mjölby, Mantorp och Skänninge. Till skillnad från många andra delar av landet finns en närhet mellan Mjölby kommuns landsbygd och de stora tätorterna. Med mindre än en halvtimmes bilfärd nås hela kommunen från Mjölby tätort.

För att lyckas i arbetet med att stärka landsbygden krävs att vi tänker större och ser en helhet som är större än de ingående delarna. Sett till varje enskild ingrediens i den stora landsbygds-kakan finns det osäkerheter i satsningar och förutsättningar, vilket gärna framförs av kritiker.

Det är inte konstigt att varje del är ifrågasatt och det är precis därför vi lyfter blicken för att se möjligheter att ge framgång i arbetet. En annan del för att lyckas är att kommunen har en bra och återkommande dialog med de många olika aktörer som är verksamma på landsbygden, inte minst med de aktiva byalag som finns

och bidrar på många olika sätt.

Vi ser helheten. Det är så vi kan nå framgång.

Områden i landsbygdsprogrammet

Förskola och skola

Bostäder och tomter

Äldreboende, trygghetsboende och LSS-boende

Företagande, turism och miljö

Infrastruktur

Ideellt engagemang

Förskola och skola

Vi börjar med det som för Liberalerna Mjölby är det allra viktigaste, skolan. Den är nämligen minst lika viktig för landsbygdens överlevnad. En landsbygdsskola utgör ett nav, en samlingspunkt, en enande kraft som samlar alla generationer över tid. Den som inte har upplevt dessa egenskaper kanske inte förstår dem, men vi gör det.

En faktor i sammanhanget för en kommun är att avgöra vilken grundinställning som ska gälla, ska man ha förskolor och skolor på landsbygden eller inte? Om svaret är ja måste man inse att det i reda pengar kommer att kosta lite mer än motsvarande lösning i en större tätort. Värdet av förskolan och skolan kan samtidigt utifrån helheten, med rätt förutsättningar, vara högre. Det sammanhang och den trygghet som kan ges i en mindre skola kan rätt använda bidra till bättre studieresultat.

Inom skolan är det nämligen alltid elevernas resultat som kommer först. Detta gäller givetvis även för landsbygdsskolor. Faktorer som elevunderlag, personalens kompetens och lokaler kan innebära utmaningar för skolor på landsbygden, precis som för andra skolor, och det måste tas med i beräkningarna. Vi vill arbeta aktivt med dessa faktorer för att eleverna ska nå framgång.

För en landsbygdsskola kan kommunen arbeta med en tydlig profilering på skolan, exempelvis inriktning utomhuspedagogik, och på olika sätt marknadsföra detta. Att arbeta med bostadsbyggande, utformning av upptagningsområden och utformning av regler för skolskjutsar är viktigt för elevunderlaget både på kort och lång sikt.

Att skolorna i Normlösa och Västra Harg från och med hösten 2022 har årskurser från förskoleklass till årskurs 6 innebär möjligheter till utveckling, men det krävs arbete på flera olika fronter för att situationen ska vara hållbar över tid. Bland annat behövs fler bostäder för att elevunderlaget ska kunna stärkas och upptagningsområden för skolor behöver fortsätta att diskuteras.

Vi ser helheten.

Bostäder och tomter

Om landsbygden ska kunna utvecklas måste människor kunna bo och bosätta sig där. Det kräver att regelverk kring bygglov fungerar smidigt för den som själv tar initiativet, men det är också bra att

kommunen själv där så är möjligt går före och planerar för bostäder när det gäller detaljplanelagda områden.

Mjölby kommun har flera mindre tätorter som har lämpliga områden för ändamålet, att växa. Det finns också möjlighet att använda det regelverk kring "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen", som till exempel möjliggör byggnation vid vatten, där strandskyddet annars skulle kunna ha satt käppar i hjulet. Kommunen hanterar i sin översiktsplanering denna möjlighet att peka ut lämpliga områden av denna karaktär på ett brett och bra sätt.

Där så är möjligt och lämpligt bör också kommunalt vatten och avlopp användas och anpassas utifrån de lokala förutsättningarna. När det gäller enskilda avlopp ska regelverk och kostnader i största möjliga mån utformas för att ge möjligheter för nybyggnation på landsbygden. Se lösningar, inte hinder.

Kritik kring bristande efterfrågan på bostäder och tomter av det aktuella slaget och att kostnaderna är för höga kommer som ett brev gjorde på posten gjorde förr i tiden. Sett till en isolerad situation utan något större sammanhang är kritiken befogad, men när bostadssituationen ingår i ett paket av åtgärder blir det en annan sak. Hela Mjölby kommun växer och hade det funnits fler konkreta möjligheter att bosätta sig på landsbygden hade ökningen där varit ännu större.

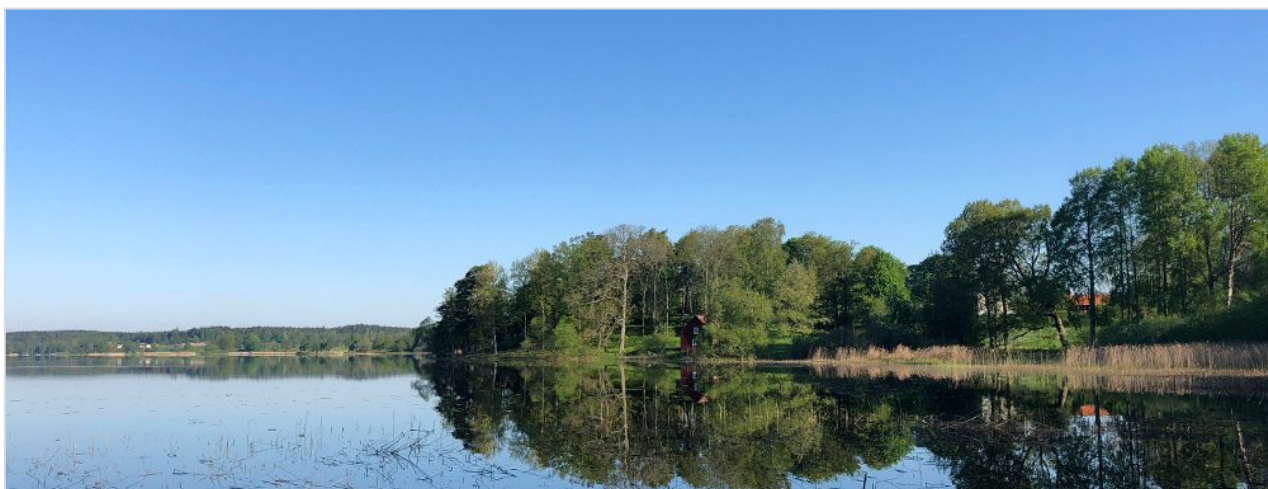
Vi ser helheten.

Äldreboende, trygghetsboende och LSS-boende

När människor på landsbygden blir äldre och får ökade behov av stöd och vård tvingas de i dag, ofta mot sin vilja, att flytta till ett boende i en stad. Hela livsstilen läggs om i grunden och närheten till djur och natur försvinner. Därför är det fullt logiskt att det finns efterfrågan på trygghetsboenden och äldreboenden på landsbygden.

Om möjligheten att bo kvar på detta sätt finns hålls befolkningsmängden uppe, samtidigt som hus och gårdar blir tillgängliga för nya boende. Utöver befolkningen i den berörda bygden lär även andra personer utifrån lockas till det naturnära boendet, vilket också bidrar till en potentiell befolkningsökning.

Kopplingar kan utifrån den större helheten göras till att "klassmormor/morfar" underlättas för skolan, med flera närvarande vuxna över generationsgränserna. Detta förutsätter dock att det faktiskt finns en förskola och en skola att interagera med.

Möjlighet finns också till placering av LSS-boenden på landsbygden, med en tillhörande profilering av verksamheten. Närheten till djur och natur, och det lägre tempot på landsbygden, kan mycket väl vara positiva inslag i ett boende av det här slaget.

Profileringen och boendets karaktär borde också kunna bidra positivt till möjligheten att rekrytera personal till boendet, "trots" läget på landsbygden. Människor pendlar i dag långa sträckor och Mjölby ligger nära för väldigt många.

Avståndet till vårdcentral och annan service är av naturliga skäl längre i jämförelse med boenden i de stora tätorterna. Hjälpmedel som digital kommunikation med vården har utvecklats avsevärt under de senaste åren och nya arbetssätt med samordning av resor borde i hög grad kunna bidra positivt för att kompensera för detta.

Vi ser helheten.

Företagande, turism och miljö

Ett väl fungerande näringsliv är direkt nödvändigt för att Mjölby kommun ska fungera. Detta gäller även på landsbygden, där kommunen ska arbeta för att stimulera fler att driva företag inom olika områden.

Det handlar om klassiska områden som lantbruk och skogsbruk, men även mycket annat som på olika sätt kan bedrivas på landsbygd. Turism och småföretagande kan starkt bidra på det här området, inte minst om bra förutsättningar i form av digital infrastruktur finns.

En viktig ingrediens att ta hänsyn till är funktionen hos en lanthandel. Den bidrar tack vare den lokala servicen med hemkörning av varor och en social kontakt till att människor kan bo kvar längre när de blir äldre. Närhet till varor från apotek och systembolag, samt andra tjänster som spel och lotter bidrar också till en större helhet. Vi vill också komplettera med möjlighet att agera ombud för kommunens bibliotek.

Kommunen måste fortsätta att stötta denna för landsbygden centrala verksamhet via driftsstöd, men även genom att arbeta för att verksamheter som förskola, skola och äldreboenden kan genomföra åtminstone vissa av sina inköp från den lokala lanthandeln. Här finns utformning av upphandlingsregler som en viktig faktor.

Befolkningsunderlaget är viktigt även för lanthandeln, precis som de människor som lockas till trakten tack vare turism. Åter igen hänger saker ihop, eftersom just turismen är en viktig ingrediens för helheten. Det finns många sevärdheter och upplevelser på landsbygden i Mjölby kommun, vilket också måste kommuniceras och göras reklam för på olika sätt.

Där har kommunen en roll att spela, utöver själva stöttandet av turistnäringen. Det finns många naturreservat, vandringsleder, andra naturvärden och kulturhistoria att exponera och förbättra på olika sätt, för att stärka landsbygden. Om upplevelser kan kombineras i paket med boende, mat och annat finns det mycket att vinna.

Vi ser helheten.

Infrastruktur

I dag får delar av landsbygden klara sig utan grundläggande delar av infrastruktur som andra tar för givet, men så behöver det inte vara. När det gäller kollektivtrafik är det primärt underlag kring det potentiella antalet resande som är avgörande för möjligheterna till exempelvis busslinjer.

Därför är arbete med bostäder, boende och företagande viktigt även för kollektivtrafiken, eftersom det ökar underlaget både för de boende och för de som arbetar i området. Utifrån helheten finns ett potentiellt utökat underlag för resande både till och från landsbygdens knutpunkter.

Utöver detta bör kommunen även arbeta för en förändring så att gymnasieelever ska räknas in i underlaget, inte minst för att de allra flesta unga i dag förutsätts gå på det snudd på obligatoriska gymnasiet.

När det gäller digital infrastruktur har kommunen arbetat mycket bra med att alla ska ha tillgång till bredband via fiber, vilket även har beskrivits i Region Östergötlands bredbandsstrategi för perioden 2018-2025. Alla kommer däremot inte att kunna få fiber och detaljerna kring kommunens möjlighet till ekonomiskt stöd är delvis oklara, men målsättningen måste fortfarande vara väldigt tydlig: bredband till alla.

Mobiltäckningen är en annan fråga som berör de områden där den inte finns, det vill säga delar av landsbygden. Här behöver behovet fortsätta att utredas för att kunna hitta lösningar som fungerar. Den undersökning som genomfördes med kommunens sopbilar för ett antal år sedan måste följas upp mer konkret och dialogen för att få operatörerna att ta sitt ansvar för täckningen måste fortgå.

Vi ser helheten.

Ideellt engagemang

Sist men absolut inte minst kommer vi till det stora ideella engagemang som visas upp på landsbygden. Byalag, idrottsföreningar, jaktlag, naturvårdsgrupper, kyrkan, hembygdsföreningar och många fler är aktiva och bidrar på olika sätt till innehållet på landsbygden.

Att stötta dessa krafter från kommunens håll via bygdepeng, driftstöd, lokalstöd och annat är ett kostnadseffektivt sätt att både utveckla landsbygden och ge människor meningsfulla uppgifter i vardagen. Den gemenskap som uppstår när människor engagerar sig är en del av kärnan som gör livet på landet till någonting alldeles extra.

Det arbete som Mjölby kommun gör för att stimulera de byalag och utvecklingsgrupper som finns i kommunen ska fortsätta och utvecklas ytterligare. Särskilt efter en pandemi kan det vara extra tufft att hålla igång ideella verksamheter.

Tillsammans kan det kommunala, det kommersiella och det ideella skapa en ännu mer framgångsrik och levande landsbygd i Mjölby kommun. Men det blir bara möjligt om vi lyfter blicken över varje liten del.

Vi ser helheten. Det är så vi når framgång!

» [Tillbaka till Liberalerna Mjölbys politik](#)